

Hai m i năm sau v th m sát Thiên An Môn, th gi i v n ch a xác đ nh đ c ng i thanh niên Trung Qu c m c áo tr ng m t mình ch n đoàn xe tăng là ai. V vì c đã t ng đ c phóng viên ph ng Tây đem ra h i ông Giang Tr ch Dân, lãnh đ o Trung Qu c nh ng chính ông ta cũng nói không bi t.

Các ngu n tin ban đ u tin r ng ‘Ng i ch n xe tăng’ (The Tank Man, theo cách g i c a báo chí ti ng Anh) có tên là V ng V Lâm, 19 tu i. Nh ng sau này chính nh ng Trung Tâm Nhân Quy n t i Hong Kong và bên ngoài c g ng xác đ nh mà không th nào k t lu n có m t ng i nh v y hay không.

Jane Macartney, phóng viên báo Times trong bài g i đi t B c Kinh hôm 30 Tháng Năm v a qua cho r ng đ n nay danh tính c a ng i này v n còn bí n. Nhà báo trích l i ông Hàn Đông Ph ng, m t th lĩnh công nhân t do tham gia t ch c bi u tình i Thiên An Môn h i đó bình r ng ‘Ng i ch n xe tăng’ là ai không quan tr ng b ng hành đ ng d ng c m c a anh ta đã khích l nhi u ng i khác.

R t ít, n u không nói là ch ng có ai trong sinh viên Trung Qu c nay mu n l p l i hành đ ng c a ‘Ng i ch n xe tăng’

Nh ng phút l ch s

Các truy n thông ph ng Tây ghi nh n s ki n kéo dài ch vài phút sáng ngày 5 Tháng Sáu 1989, sau khi quân đ i theo l nh c a các ông Đ ng Ti u Bình, Lý B ng và D ng Th ng Côn đ a xe tăng vào đ n s ch qu ng tr ng Thiên An Môn. Các ngu n tin khác nhau nói có th có t i h n 2,000 ng i b gi t nh ng chính ph Trung Qu c nói ch có 241 ng i thi t m ng, g m c binh lính.

Khi đoàn xe tăng 17 chi c đi trên đ i l Tràng An thì m t thanh niên b ng đ ng ra ch n h . Các phóng viên n c ngoài ghi nh n đ c cu c gi ng co t c a s khách s n nh ng m i hình nh đ u không ghi đ c rõ nét m t c a thanh niên y. B c hình n i ti ng nh t là do Jeff Windener ch p và g i đi t B c Kinh hôm đó. Anh thanh niên Trung Qu c ch n và nh y lên đ p túi vào thân chi c xe tăng sau khi ng i lái xe tăng đ ng l i và t t máy. Nhìn t xa có v nh là ng i

chå huy chi đäi tăng mä cäa sät và nói gì đó väi thanh niên áo träng. Sau đó, đäi lái tăng tìm cách đi vòng qua ngä i chän läi nhäng anh nhäy qua nhäy läi đä chän tiäp. Đôi phút sau có mäy ngä i đi xe đäp phóng täi, lôi thanh niên chän xe tăng đäa đi mät.

Väi dä luän bên ngoài Trung Quäc, bên cänh hành đäng đäng täng Nä Thän Tä Do täi Thiên An Môn cäa sinh viên thì đây là biäu täng rõ rät cäa sä bät khuät.

Năm 2006, hä thäng PBS cäa Mä đã làm bä phim tài liäu 50 phút vä ‘Ngä i chän xe tăng’. Vän theo báo Times, Barbara Walters häi năm 1990 đã träc tiäp häi Chä Täch Giang Träch Dân vätung tích ngä i này. Qua läi phiên đäch ông Giang nói không biät ngä i đó có bä bät hay là không. Sau đó, nhä đä cho chäc, ông nói thêm bäng tiäng Anh, “I think never killed” (Tôi nghĩ chäa bao giä bä giät).

Khác biät län

Không quan träng đó là ai mà hành đäng đó đã kích lä lòng dũng cäm cho nhiäu ngä i khác. Nhäng hình änh näi tiäng vä thanh niên áo träng ä Bäc Kinh ngày đó không chä bä cäm täi Trung Quäc mà còn cho thäy khác biät län trong cách đánh giá sä viäc. Theo tä chäc nhän quyän Human Rights Watch thì ba cä quan quäc tä khác nhau đã đäi u tra đä luän täi các Đäi Häc Bäc Kinh và trong dân chúng thä đä vä hình änh này. Väi nhäng ngä i bên ngoài Trung Quäc, đây là mät biäu täng mänh, nhäng đäi đa sä thanh niên Trung Quäc trä läi đäi u tra đä luän nói hä không sän sàng läp läi hành đäng đó. Nhiäu ngä i cũng không biät bao nhiêu vä vä Thiên An Môn hoäc chä biät mä hä và theo nhäng gì chính quyän nói. Nhà nä c không chä cäm nói vä vä Thiên An Môn mà còn träng phät läp täc nhäng ai cä gan nêu läi vän đä. Nhäng nhän vät chä chät tham gia vä Thiên An Môn đäu bä tù giam và sau đó là träc xuät khäi Trung Quäc.

Thäm chí gän đây nhät nhä năm 2007, ba nhà báo làm cho tä Tin täc Thành Đô ä Tä Xuyên bä mät viäc vì cho đäng mät quäng cáo kêu gäi giúp đä thân nhän nhäng ngä i bä giät ä Thiên An Môn.

Theo Human Rights Watch, ngay mäi ngày 31 Tháng Ba năm nay, mät cây bút täng tham gia Thiên An Môn, ông Giang Kä Sinh, phó chä täch Văn Bút Trung Quäc (PEN Club) bä täm giam ngän vì nêu läi đä tài này.

Bí n ng i l y thân ch n xe tăng

Tác Giả: Hàn Đông Ph ng

Thứ Sáu, 05 Tháng 6 Năm 2009 23:42

B i th , không có gì l khi cách nhìn c a r t nhi u ng i tr t i Trung Qu c hi n nay v Thiên An Môn và ‘Ng i ch n xe tăng’ năm 1989 khác h n cách nhìn bên ngoài. V i th i gian trôi qua, cho dù Trung Qu c m c a, h i nh p và có nhi u sinh viên du h c n c ngoài, s khác bi t quan đi m th m chí không gi m đi và có th s còn tăng lên.